

Як визначається дохід ФОП – платника ЄП при здійсненні операцій з експорту товарів (робіт, послуг), якщо валютні кошти надходять на розподільчий рахунок та частина валютної виручки підлягає обов'язковому продажу?

ЗІР, категорія 107.04

Відповідно до п.п. 1 п. 292.1 ст. 292 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ) доходом платника єдиного податку для фізичної особи – підприємця є дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній п. 292.3 ст. 292 ПКУ.

Дохід, виражений в іноземній валюті, перераховується у гривнях за офіційним курсом гривні до іноземної валюти, встановленим Національним банком України на дату отримання такого доходу (п. 292.5 ст. 292 ПКУ).

Датою отримання доходу платника єдиного податку є дата надходження коштів платнику єдиного податку у грошовій (готівковій або безготівковій) формі, дата підписання платником єдиного податку акта приймання-передачі безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг) (п. 292.6 ст. 292 ПКУ).

Разом з цим п. 1 постанови Правління Національного банку України від 12 червня 2018 року № 65 «Про запровадження обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті та встановлення розміру обов'язкового продажу таких надходжень» (далі – Постанова № 65) на період з 14.06.2018 до 13.12.2018 (включно) встановлено вимогу щодо обов'язкового продажу на міжбанківському валютному ринку України надходжень в іноземній валюті із-за кордону, зокрема на користь фізичних осіб – підприємців.

Надходження в іноземній валюті, зазначені в абзаці першому п. 1 Постанови № 65, підлягають обов'язковому продажу на міжбанківському валютному ринку України уповноваженим банкам та/або Національному банку України у розмірі 50 відсотків. Решта надходжень в іноземній валюті залишається в розпорядженні резидентів та нерезидентів і використовується ними відповідно до правил валютного регулювання.

Уповноважений банк зобов'язаний попередньо зараховувати надходження в іноземній валюті, на які згідно з п. 1 Постанови № 65 поширюється вимога щодо обов'язкового продажу, на окремий аналітичний рахунок балансового рахунку 2603 «Розподільчі рахунки суб'єктів господарювання» (далі – розподільчий рахунок) (п. 4 Постанови № 65).

Пунктом 5 Постанови № 65 визначено, що уповноважений банк зобов'язаний здійснити обов'язковий продаж надходжень в іноземній валюті відповідно до вимог Постанови № 65:

- 1) без доручення клієнта;
- 2) виключно наступного робочого дня після дня зарахування таких надходжень на розподільчий рахунок.

Згідно з вимогами п. 5.3 глави 5 Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах, затвердженої постановою Правління

Національного банку України від 12 листопада 2003 року № 492 зі змінами та доповненнями (далі – Інструкція), на поточні рахунки в іноземній валюті зараховуються кошти, зокрема перераховані з-за кордону нерезидентами за зовнішньоекономічними контрактами (договорами, угодами) через розподільчі рахунки.

Зарахування коштів на поточний рахунок в іноземній валюті фізичної особи - резидента, яка є підприємцем, та використання коштів з цього рахунку здійснюється за режимом поточного рахунку в іноземній валюті юридичних осіб – резидентів (п. 5.6 глави 5 Інструкції).

Враховуючи те, що розподільчі рахунки використовуються банківськими установами при перерахуванні певних видів доходів в іноземній валюті на поточні рахунки клієнтів як транзитні, то до складу доходу платника єдиного податку від здійснення операцій з експорту товарів (робіт, послуг) включається сума коштів, яка надійшла на поточний рахунок в гривнях від обов'язкового продажу на міжбанківському валютному ринку України. Валютні кошти, перераховуються у гривні за офіційним курсом Національного банку України на дату надходження їх на валютний рахунок фізичної особи – підприємця.